

Basteria

De "baster" podem formar el terme "basteria"?

ÀREA TEMÀTICA: **Terminologia. Indústries diverses**

ÀREA TEMÀTICA: **Llengua. Morfologia**

TÍTOLS ASSOCIATS: **cal baster, tornilleria, griferia, manyeria**

DATA D'ACTUALITZACIÓ: 02/12/2002

SOLUCIÓ: **basteria**
cal baster

ARGUMENTACIÓ:

El capítol 42 de la Nomenclatura aranzelària parla de la *basteria* com a terme relatiu no tan sols a l'ofici de baster, sinó també al taller o a la botiga on es venen basts i altres arreus. En diversos webs d'organismes oficials trobem usat el derivat de *baster*. Si partim dels criteris lingüístics per a la formació de compostos i derivats, el terme *basteria* no presenta cap problema: partim del nom de l'ofici (*baster*) i hi afegim el sufix *-ia*, derivat del llatí que significa **1** 'establiment professional de': *comptadoria, secretaria, notaria...* (accepció on s'inclouria *basteria*) **2** 'institució relacionada amb': *confraria, cavalleria...* **3** 'qualitat de': *asimetria, geometria...*

La segona solució complementària de la primera (*cal baster*) és pròpia i tradicional en català, malgrat que actualment se'n restringeix l'ús. Al costat de la *ferreria*, també tenim com a sinònim complementari l'expressió *cal ferrer* i d'altres de semblants: *cal ferreter* (o *ferreteria*), *cal manyà* (*manyeria*), *cal metge* (*consulta mèdica, centre mèdic...*). L'expressió és una reducció del sintagma *casa del baster* i ha passat a tenir un ús fossilitzat per designar genèricament qualsevol taller dedicat a reparar o vendre articles d'aquest ofici. A la Nomenclatura aranzelària de l'Idescat, però, només es fa servir *basteria*, perquè s'ajusta a la línia general de la Nomenclatura, en què predomina l'estil neutre i menys connotat.

Pel que fa als derivats amb el sufix *-ia*, cal dir que no sempre poden funcionar d'una manera automàtica. Hi ha unes restriccions d'ús generades per la mateixa singularitat o no del mot: en una ferreteria ens podem trobar una secció especialitzada en tota mena de cargols. En castellà fan servir el terme *tornilleria*, però en català és més planer i senzill denominar aquesta secció amb el mot en plural: *cargols*; de la mateixa manera que ho fem amb la paraula *aixetes*, quan en castellà parlen de *griferia*. Seria estrany a la llengua aplicar mecànicament el criteri general de la derivació i escriure **cargoleria* o **aixeteria*.